

Mariaus Katiliškio viešosios bibliotekos konkursui

Ilona Bartkevičiūtė

Pasvalio Petro Vileišio gimnazijos
3f klasės mokinė

Novelės

2004
Pasvalys

Vidurnaktį

- Ša! Tyliau!
 - Tai, kad durys cypia!
- Kai atsidūrėme lauke, atsidusau.
- Kiek valandų?
 - Jau beveik dvylika!
 - Tai paskubėkim!

Abi nulingavome į daržinę ir pasiėmėme dviračius. Kelias nebuvo labai tolimas, bet visgi... Naktis skleidė šilumą, šviesa, nes mėnulis išsišiepęs gulėjo danguje, o aplinkui jį šokinėjo galybė žvaigždučių.

- Matai tą namą? Jame gyvena toks vyras... Ką tik grįžęs iš kalėjimo... Nužudė savo žmoną...
- Gana!- pertraukiau Ingridą. – Negąsdink!

Ji tik nusijuokė ir mudvi paspartinom minima.

Štai mes ir vietoje. Metėme dviračius ir nulėkėme prie langelio.

- Mums porą batonų. Imk vieną, - padavė man Ingrida, kai nedidukė tetulytė juos atnešė.

Draugužis prašėsi suvalgomas: kvepiantis, karštas, minkštutis... Man ėmė tįsti seilės. Atsilaužiau gabalėlį ir susigrūdau į burną.

- Mmm!..- negalėjau to pasakiško skonio išreikšti žodžiais, tik mosikavau rankomis.
- Žinau! – šypsojosi pusseserė. – Nagi, lekiam namo, kol mūsų nepasigedo.

Šokome ant dviračių ir nudardėjome. Skubėjau lyg matuotis naujo drabužio.

Štai kalinio namas. Man virptelėjo širdis. Lange degė šviesa. Staiga iš krūmų kažkas iššoko į kelią!

... Dejuodama gulėjau ant žvyruoto kelio. Pusseserė juokėsi susiėmusi už pilvo... Kai išvydo piktą ir skausmo pervertą mano veidą, nurimo. Pakėlė mane.

- Vargšėlė!
- Tai jau tikrai! O kurgi mano...?
- Bembis nusinešė!
- Ką?!

Ak, tas nenaudėlis pusseserės šuo! Ko jis čia naktimis valkiojasi? Prakeiktasis!

Apsižliumbiau. Be galo gailėjaisi savęs! Aš taip norėjau, skubėjau... Tupiu dabar vidury tako nubrozdintais keliais ir sutrenktu šonu...

- Imk, valgyk, - atkišo Ingrida man savąjį batoną.

Nusišluosčiau ašaras. Pusseserė prisėdo šalia ir mudvi vidurnaktį, vidury vieškelio, sukirtom skanutėlį šviežią batoną.

Meilė su nagučiais

Myliu. Labai labai. Juk jis toks švelnus, gražus, kartais net paslaugus. Tai pats geriausias mano paslapčių saugotojas. Juo galiu laisvai pasitikėti: jeigu ką pasakysiu, tai liks tik tarp mūsų. Be to, jis mane supranta ir užjaučia.

Kasdien grįžusi iš mokyklos randu jį susirangiusį ant mano lovos. Nuo tolo atrodo lyg pliušinis kačiukas, tačiau kai prieinu ir paglostau, žaisliukas "atgyja" ir ima murkti.

-Sveikas, Pinki. Kelkis, tinginy!- pasisveikinu su savo augintiniu ir numetusi kuprinę nušlepenu į virtuvę. Jaučiuosi alkana kaip vilkė, todėl iš karto neriu į šaldytuvą.

Man iš paskos lėtai atslūkina Pinkis. Pasiražo, pasipurto. Užlipa ant kėdės ir įsmeigęs akis žiūri į mane. Suprantu, ko jis nori, todėl į dubenėlį įdedu „Kitekat“. Pinkis apsisuka ratu, sukniaukia lyg padėkodamas ir godžiai kemša ėdalą.

Vakare skaitau sau istoriją, kaip vokiečiai užpuolė SSRS, tik staiga buldykšt! Išsigandusi, kad vokiečiai okupuoja mus, šoku nuo kėdės ir lekiu į virtuvę. Sustingstu ir netikėdama savo akims matau: ant grindų guli sudaužytas vazonas, visur išsibarsčiusios žemės, gėlės "palaikai", o palubėje kabo mano Pinkis. Nežinau, kaip jis sugebėjo ten užsiropšti, bet dabar, įsikibęs nagais, kabėjo ant virvutės, ant kurios kadaise vyniojosi gėlė.

Ištiesiu rankas ir bandau nukrapštyti alpinistą, bet šis nelabai nori nulipti.

- Pasileisk, kvailuti. Aš tave pagausiu,- bandau pasakyti katinui, tačiau jis manęs nesupranta. Tvirtai laikosi įsikibęs į virvutę, o ši ilgai neatlaikys.

Ką gi, jeigu geruoju nepasileidžia, teks nuimti jėga. Trūktelėjau katiną, o šis išsigandęs, kad nukris žemėn, nagais įsikabino man į veidą.

- Nepyk ant jo. Jis juk tik katinas,- gynė Pinkį mama.- Be to, tave myli.

- Taip, netgi labai, tik jo meilė su nagučiais,- nusijuokė tėtis.

Ilona Bartkevičiūtė

Plaukas-pagyrūnas

Gyveno syki plaukas. Suposi jis ant galvos su kitais plaukais. Gyveno be rūpesčių, nes plaukų šeiminkė juos prižiūrėjo. Labiausiai plaukui patiko “Wash and go” šampūnas. Žinot, kaip reklamoje: “Plaukai blizga, yra purūs ir sveiki”. Plaukas “Wash and go” laikė vienu iš geriausių savo draugų.

Buvo jis šviesiai rudas, ilgas ir, palyginus su kitais, gana storas. Laikė jis save geresniu ir gražesniu už kitus. Dažnai mėgo girtis:

- Vai, koks aš puikus! Jeigu visi plaukai tokie būtų, tai žmogus būtų su pačiais nuostabiausiais plaukais.

- Taip, taip,- pritardavo kiti, o vėliau tyliai nusijuokdavo.

Taigi taip gyveno plaukai, kol syki...

- Ei, kas čia bus?

- Kokia čia vieta?

- O ne! Žinau, kas čia!- atsakė vyriausias plaukas. – Čia kirpykla!

- O ne! O ne!- sumišo plaukai. – Reikia slėptis!

Visi puikiai žinojo, kad nuo patrupinimo neišsisuks. Tačiau kiek kuriam teks, priklausė nuo to, kur tuo metu busi. Reikėjo slėptis kuo greičiau ir kuo giliau. O tai dar nupeš, kai šukuos, arba supurkš visokiais ten birzgalais. Kadangi visi bandė slėptis, ant galvos kilo sąmyšis, kurio metu plaukas-pagyrūnas užsivėpsojo ir liko viršugalvyje.

- Štai artinasi bjaurybės! - plaukai siaubingai nemėgo žirklių. – Nešdinkitės nuo mūsų!

- Cha! Tik pažiūrėkit, kas kalba! Jūs neišsisuksite! Visi būsite patrupinti! - šaipėsi žirklys.

O ponaitis pagyrūnas prabilo:

- Ei, panelės, gal jūs galėtumėte manęs neliesti? Aš būčiau jums labai dėkingas. Supraskite, juk aš toks gražus!

- Atsirado gražuolis! Tave patį pirmą patvarkysim! – pagrasino.

- Ne!!!- suriko gražuolis, bet tas negelbėjo.

Štai visi jau namie po procedūros. Visi guodžiasi, kiek juos patrupino. Bet nuotaiką pakėlė tai, kad plaukas-pagyrūnas tylėjo. Jis nebeturėjo ką pasakyti, nes panelės žirklys patrupino jį dviem trečdaliais. Tūno dabar ir tyli.

Ir visiems taip geriau: visi džiaugiasi plaukišku gyvenimu, nes nebereikia klausytis pamaivos plauko šnekų. Be to, ir pačiam plaukui geriau: suprato, kad blogai elgėsi.

Taigi ramus dabar plaukų gyvenimas.

Ilona Bartkevičiūtė

Sūkurys

Kartą verkė Saulė. Vienoje ašaroje buvo žiedas, kuris įkrito į jūrą.

Vanduo sujudo. Lėtai, tačiau vis greityn mažytės bangelės ėmė suktis. Galų gale susidarė didžiulis sūkurys.

Saulė nuliūdo- ką ji padarė! Tolumoje išniro baltos burės... Saulė užsimerkė... Bet laivas sveikas plaukė tolyn!

Sūkurio galima išvengti? Kitą laivą pagavo vandens gniaužtai, bet laivas vis tiek išplaukė. Jam nieko nenutiko!

Deja, žmonės patekė į sūkurį, išplaukdavo paniurę, nepatenkinti, nusivylę... Nuliūdusi Saulė tai stebėdavo.

Kartą viena drąsuolė, vardu Mintarė, nusprendė ištraukti žiedą iš jūros ir sunaikinti sūkurį. Mažyčiu povandeniniu laivu ji narsiai leidosi į mirtiną žygį.

Jūra iš pradžių buvo rami, vanduo skaidrus. Įvairiaspalvės žuvytės mojavė pelekais. Laiveliui nyrant gilyn, žuvytės slėpėsi, vanduo tamsėjo, vešlūs, raizgūs jūros augalai tiesė žalias rankas.

Laivelis sustojo. Mintarė bandė vėl jį užvesti, tačiau šis nejudėjo. Augalų karalija nebuvo svetinga, nenorėjo į savo šalį įsileisti svetimų- begėdžiai dumbliai apraizgė laivelio variklį.

Mintarė išlipo. Aplinkui buvo visiška tamsa. Į kurią pusę eiti? Vanduo buvo neramus, keistai judėjo- sūkurys nebetoli. Mintarė kapstėsi tos jėgos link...

Staiga nušvito-priešais save Mintarė išvydo vandens verpetą. Prie pat dugno jis buvo mažytis, tačiau kildamas aukštyn vis didėjo. Susikibusios vandens bangelės kosminių greičiu sukosi, lėkė aukštyn.

Mergina lėtai ištiesė ranką, norėdama paimti verpeto vidury švytintį žiedą... Galinga jėga bloškė atgal... Pačią paskutinę sekundę ji spėjo paliesti žiedą ir šis apsvirtė...

Mintarė nebeiškilo ir į žemę nesugrižo. Bet sūkurys ėmė laimę dalinti! Tas paslaptingas verpetas virto laimę nešančiu sūkurium!

Nuo tada daugybė laivų plaukia į jūrą ieškoti laimės.

Pasaka

Vėjo muselė

Visai neseniai, dar vakar, įvyko gana keistas įvykis. Gal jūs ir nepatikėsit, bet įvyko!

Buvo tylus, ramus vakaras. Už lango tamsu, pamažu languose gęsta šviesos. Sėdžiu aš balkone susiraičiusi ant fotelio ir svajoju apie karalaitį ant balto žirgo. Štai užgeso paskutinis šviesos lopinėlis. Turbūt labai vėlu, o man miego nesinori. Staiga tik – zvimbt! Įlėkė pro langą maža įkyruolė musė. Paėmiau šalia buvusį “Panelės” žurnalą ir užsimojau – jai galas! Bet...

- Aaaa!!! Pasigailėk, neužmušk! - suklykė muselė.
- Čia dabar?! – nusistebėjau. – Kalbanti musė? - ir truputį išsigandusi atsitraukiau atgal.
- Aš nepaprasta musė, aš Vėjo muselė.
- Cha! Vėjo muselė! – pasišaipiau.

Pamaniau, kad man protelis pasimaišė arba sapnuoju. Mano balkone- kalbanti Vėjo muselė. Ir dar švyti! Įsižnybiau sau- nesapnuoju.

- Aš tikra, tu nesapnuoji. Atvykau čia su užduotimi.
- Įdomu būtų sužinoti, su kokia, a? – paklausiau.
- Jeigu nori, gali dalyvauti konkurse. Jei atsakysi į klausimą, kurį tau užduosiu, galėsi laimėti rytojaus orą.
- Kaip tai - laimėti orą?
- Galėsi paprašyti, kokio nori rytojaus oro. Tada vėjas susitars su saule, debesimis ir kitais pažįstamais. Na, tai spėsi?
- Geras! Manimi niekas nepatikės. Žinoma, spėsiu, bet kodėl tu atvykai pas mane?
- Pas tave vienintelę buvo atidarytas langas. Pas kitus šiaip rudenį langai būna uždaryti, juk lauke taip šalta...
- O aš grynu oru kvėpuoju! Tai klausai ar ne?
- Gerai. Atspėk, koks mano ūgis?
- Negi musės ūgi matuojasi? Tai gal dar sveriasi? – pasišaipiau.
- Atsakyk. O jei ne - iki!
- Palauk. Spėsiu. Gal vienas centimetras?
- Naivuole, patikėjai, kad čia tikras klausimas.
- Ei, nesišaipyk! Juk viskas taip keista...

Pašaipūnė nusišypsojo ir prabilo:

- Koks dabar metų laikas?
- Ruduo.
- O kokia šiandien diena?
- Lapkričio penkta.
- O ar ji ypatinga?
- Žinoma, juk šiandien mano...- ir nutilau. Iš kur ji žino?
- Taip, tavo gimtadienis. Dovana tau- rytojaus oras. Na, ir koks jis bus?
- Noriu, kad ryte mane pažadintų paukštukų giesmė, kad būtų pati nuostabiausia rudens diena! Saulė, šilta, gražūs pūkuoti debesėliai... O saulė tegu leidžias ties mano langu!
- Puiku! Na, savo užduotį atlikau. Sudie!
- Kada vėl atskrisi?
- Niekada. Šis gimtadienis tau ypatingas ir vienintelis.
- Ačiū tau. Viso geriausio!

Ir iš tiesų šiandien buvo pati gražiausia diena. Tokia, kokios prašiau...

Pasakojau šią istoriją draugėms, bet šios nepatikėjo. Nusijuokė ir pavadino mane pasakų kūrėja. Bet jei dar nesutikai Vėjo muselės, tai tikėk, kad kažkada ji būtinai pas tave atskris!

Obuolys

Ant stalo blizga obuolys: didelis, raudonskruostis. Kyšo mažytis kotelis. Taip noriu jo, bet tingiu atsikelti ir pasiimti.

- Ai, tiek to, apseisiu!

Nuvedu žvilgsnį į priešingą pusę. Tačiau vis vien nedorėlis savo patrauklumu žavi. Ištiesiu ranką. Ne, per toli, nepasiekiu. Stengiuosi, pasilenkiu, bet, rodos, jis dar labiau tolsta.

Pakeliu obuolį mintimis už to mažyčio kotelio. Lėtai pavartau raudonodį ore ir imu jį tempti link savęs.

- Na, ir užsispyrėlis! Traukiasi lyg nujausdamas žūtį.

Bet noras paragauti galingesnis. Obuolys lėtai, plevendamas artėja. Štai jau paimsiu jį ir susigrūsiu į burnos platybes. Tada išsilies bespalvis sultingas obuolio kraujas ir aš jį pribaisiu savo ginklu- dantimis.

Užsimerkiu, norėdama visiškai pasitenkinti grobiu. Ir ... Praplėšusi vokus suprantu, kad kitas plėšrūnas buvo greitesnis už mane.

Medžio pasaka

Kieme auga medis. Aš jį jaučiu, kopijuojau jį. Noriu būti tokia pat stipri ir nepalūžti vėjyje, šalnose, karštyje... Noriu tvirtai įleisti šaknis į gyvenimą ir laikytis. Noriu kasmet pakeisti save, numesti neviltį, širdgėlą, liūdesį...

Kas rytą pabudusi žvelgiu pro langą ir semiuosi naujų jėgų. Užsimerkiu, giliai įkvepiu... Dalelė medžio sielos pereina į mane. Atsimerkus mano veide užgimsta šypsena ir aš...gyvenu.

Šiltomis vasaros naktimis aš prisiglaudžiu prie jo kamieno ir tada mums abiem būna gera. Švelnumas ir ramybė užpildo mano širdį. Tyliai, tyliai seka man medis pasaką apie šalį, kur visi žmonės laimingi, kurios nepasiekia vėjai ir šalnos...

Bet gyvenimas žiaurus. Jis aplaužo šakas, sužeidžia šaknis, pagaili vandens.

- Kaip tu viską ištvėri?- paklausiau sykį aš jį, kai mano skruostais riedėjo tūkstančiai ašarų.

Sušlamėjo medis lapeliais. Pakuždėjo į ausį... Ir vėl ramu pasidarė. Noriu būti kaip jis!

Tą rytą pabudau kaip niekada žvali. Tiesiog išskriejau į kiemą. Tačiau... Kiemas tylėjo. Nesigirdėjo lapelių šnarėjimo, tylios pasakos... Tuščia erdvė.

Atsisėdau ant kelmo. Į širdyje veržėsi tuštuma. Niekas nesugebės jos sulaukyti. Kaupėsi ašaros. Tada išgirdau medžio sektą pasaką - žodžius, kuriuos šnarėdavo lapeliai. Apsidairiau. Tuščia. Tai skambėjo manyje...